

שאלות ותשובות בפרשת תולדות

1. **בן כמה היה יצחק כשנשא את רבקה לאשה, ובן כמה היה כשנולדו יעקב ועשיו ?**
{ בן 40 כשנשא את רבקה, ובן 60 כשנולדו יעקב ועשיו }
2. **מדוע: " וַתֵּלֶךְ לְדָרַשׁ אֶת ה' " ?**
{ ויתרוצצו הבנים בקרבה }
3. **הסבר את שמותיהם של יעקב ועשיו ?**
{ יעקב – שאחז בעקב עשיו, עשיו – עשוי וגמור בשערותיו כגדול. }
4. **במה עסקו יעקב ועשיו כשגדלו ?**
{ "וַיְהִי עֶשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֶה, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהֲלִים" }
5. **מדוע אהב יצחק את עשיו ?**
{ "כי ציד בפיו" }
6. **היכן היה עשיו, כשבישל יעקב את הנזיד ?**
{ בשדה. "ויבוא עשיו מן השדה..." }
7. **מדוע בקש עשיו לשתות מן התבשיל ?**
{ "כי עיף אנכיו" - צמא¹. }
8. **מדוע נקרא עשיו: "אדום" ?**
{ כי אמר: "הֲלֵעִיטְנִי נָא מִן הָאֲדָמִים הָאֲדָמִים..." }
9. **מה נתן יעקב לעשיו תמורת הבכורה ?**
{ לחם לאכול, ונזיד עדשים לשתות. }
10. **האם התחרט עשיו על מכירת הבכורה ?**
{ בתחילה לא ! "ויבז עשיו את הבכורה", אך לבסוף הצטער: "...וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְעַמִּים אֶת בְּכֹרְתִי לַקַּח..."² }
11. **"וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ...וַיֵּלֶךְ יַצְחָק אֶל אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה", מהיכן הלך ?**
{ מבאר לחי רואי. "וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יַצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יַצְחָק עִם בְּאֵר לַחֵי רְאִי", לעיל כהי יאי }
12. **להיכן רצה ללכת מפני הרעב, ומדוע נמנע מכך ?**
{ למצרים. ונשאר בגרר מפני ציווי ה' }
13. **אלו הבטחות הבטיח ה' ליצחק בגרר ?**
{ 1. ריבוי בנים. 2. הבטחת הארץ. }
14. **מדוע אמר יצחק על רבקה, שאחותו היא ?**
{ פן יהרגוני אנשי המקום, כי טובת מראה היא. }
15. **כמה זמן עבר עד שנודע, כי רבקה אשתו של יצחק ?**
{ וַיְהִי כִּי אָרְכוּ לוֹ שָׁם הַיָּמִים }
16. **מי הוא "אחד העם" ?**
{ אבימלך, המיוחד שבעם. }
17. **מה ציוה אבימלך את עמו בדבר יצחק ?**
{ "...הַנִּגַּע בְּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָתוֹ" }
18. **"וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים", מדוע ?**
{ "...וַיִּמְצָא בְּשֵׁנָה הֵהוּא מֵאָה שְׁעָרִים...וַיִּגְדֵּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הַלּוּד וַיְגַדֵּל עַד כִּי גָדַל מְאֹד. וַיְהִי לוֹ מְקַנָּה צֹאן וּמְקַנָּה בָּקָר וַעֲבָדָה רַבָּה" }
19. **מדוע גרש אבימלך את יצחק מגרר ?**
{ כי עצמת ממנו מאוד. }
20. **ציין כמה בארות חפרו עבדי יצחק, והסבר את שמותיהם.**
{ בארות שחפר אברהם ופלישתים סתמו, קרא להן, כשם שקרא להם אברהם. נוסף להם:
1. עשק - כי התעשקו עימו. 2. שטנה - שגרמה לשנאה.
3. רחובות - כי עתה הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ.
4. שבעה - על שם שנשבעו שם. }
21. **אלו הבטחות הבטיח ה' ליצחק בבאר שבע ?**
{ "...כִּי אֶתְּךָ אֲנִכִּי, וּבְרַכְתִּיךָ וְהִרְבִּיתִי אֶת זַרְעֲךָ..." }
22. **מי בא לכרות ברית עם יצחק ?**
{ אבימלך, אחוזת מרעהו ופיכול שר צבאו }
23. **הסבר: "...תהי נא אלה בינותנו ביננו ובינך..." ?**
{ נחדש את השבועה הקיימת ביננו (מכח השבועה שנשבענו עם אברהם) - ביננו ובינך }

¹ כמו בישעיהו: "...וּכְאֶשֶׁר יַחֲלֵם הַצִּמָּא וְהִנֵּה שִׁתָּה, וְהִקִּיץ וְהִנֵּה עָנָן...", ישעיהו כטי' ח'; וכמו באיוב: "לא מים ענף - תשקה, ומרעב תמנע לחם", איוב כבי' ז'
² לקמן כז' לוי.

- כמה זמן היו אצל יצחק עד שנשבעו?
{ לילה אחד. "וישכימו בבוקר וישבעו..." }
24. מתי מצאו מים בְּ- "שבעה" ?
{ ביום שנשבעו לאבימלך. }
25. בן כמה היה עשיו כשנשא אשה?
{ בן 40 שנה }
26. הסבר: "וַתְּהַיֵּן מֵרַת רוּחַ לְיִצְחָק
וְלְרֵבְקָה"
{ צער ומרירות נפש }
27. מדוע בקש יצחק לברך דווקא כעת את
עשיו ?
{ "הֲנֵה נָא זְקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי" }
28. הסבר : "שֵׁא נֹא כְלִיד תִּלְיֵךְ
וּקְשֵׁתְךָ..!"
{ תליך – חרב (שתולים אותה) . קשתך –
קשת וחיצים }
29. ממה הכינה רבקה את המטעמים
ליצחק?
{ שני גדיי עיזים טובים }
30. מדוע חשש יעקב לקיים ציווי אימו?
{ "אוֹלֵי יְמֵשְׁנֵי אָבִי וְהָיִיתִי בְּעֵינָיו
כְּמִתְעַתֵּעַ, וְהִבֵּאתִי עָלַי קֶלְלָה וְלֹא בְרָכָה" }